

Documentaire “De Balletmeesters ”

Op 27 september 2012 ging op het Nederlands Film Festival de documentaire “De Balletmeesters ” van Sonia Herman Dolz in première. Van Het Nationale Ballet zijn vooral de dansers en de choreografen bekend. Achter de schermen is echter de rol van de balletmeesters minstens zo cruciaal. Deze korte documentaire laat zien hoe zij ballet doorgeven aan een nieuwe generatie dansers.

In de laatste jaren zijn er wereldwijd succesvolle balletfilms en televisieseries verschenen die de kijkers een blik achter de schermen geven van de competitieve en harde balletwereld. Het afzien van de dansers en de dramatiek staan daarin vaak centraal. De Balletmeesters geeft ons aan de hand van de repetities van Giselle een intrigerende blik achter de schermen waarin niet de dramatiek maar het intensieve repetitieproces en de rol van de balletmeester centraal staat. Sensatievrij en zonder een teveel aan toeters en bellen, maar rijk aan dans en boeiend tot de laatste minuut.

De documentaire speelt zich hoofdzakelijk af binnen de muren van de studio's van Het Nationale Ballet. Dit levert prachtige beelden op van balletmeesters Guillaume Graffin en Rachel Beaujean die aan het werk zijn met de dansers. De passie en hun liefde voor het vak komt sterk naar voren en de toeschouwer leert hen beter kennen en begrijpen. Rachel wist al tijdens haar loopbaan als danseres bij Het Nationale Ballet dat ze na haar danscarrière balletmeester wilde worden. Pas toen deze kans zich voordeed wilde ze stoppen met dansen. Inmiddels is ze hoofd van de artistieke staf. Ze leidt de repetities van het corps de ballet en vertelt over Giselle, het ballet waar zij samen met Ricardo Bustamante een nieuwe versie van maakte voor Het Nationale Ballet.

Guillaume heeft tijdens zijn indrukwekkende danscarrière in Frankrijk en Amerika gewerkt met legendes als Rudolf Nureyev en Mikhail Baryshnikov. Hij wil zijn kennis en ervaring graag overdragen aan een nieuwe generatie dansers en hij wil ze helpen om zich te ontwikkelen als artiest. In de repetitiebeelden zien we hoe hij aan het werk is met solisten Larissa Lezhnina en Artur Shesterikov. Prachtige beelden uit de repetities en de voorstelling wisselen elkaar af. Ondanks dat het in de eerste instantie niet draait om de dansers leren we ook hen beter kennen. Waar Artur nog de nodige begeleiding nodig heeft bij het ontwikkelen van zijn rol als Albrecht komt de meer ervaren Larissa enthousiast met eigen ideeën en doet ze graag even voor hoe zij het in gedachten heeft. Er ontstaan grappige momenten waarbij de opmerkingen van Guillaume en Larissa zorgen voor de humoristische en luchtige momenten in de film.

Al snel wordt duidelijk dat de maakster van deze documentaire wil laten zien dat het in ballet niet alleen gaat om de techniek en de passen maar dat het juist zo belangrijk is dat er gevoel in de dans gelegd wordt. “Dansers zijn niet alleen atleten maar ook artiesten”, zegt bijvoorbeeld Guillaume. Wanneer de scène gerepeteerd wordt waarin Albrecht het graf van Giselle bezoekt en zij als geest tevoorschijn komt horen we Guillaume tegen Artur zeggen: “Je mag best wat verbaasder kijken. Je ziet eruit alsof je elke dag een geest ziet”. Hij legt hem uit dat in iedere beweging gevoel gelegd moet worden, zelfs op de momenten waarop het in eerste instantie lijkt dat je niks bijzonders doet. Frappant om te zien zijn de beelden van Larissa die de waanzinsscène repeteert. Terwijl Guillaume met een strak en geconcentreerd gezicht toekijkt geeft zij emotioneel alles wat ze in huis heeft.

Na afloop van de film komt een ontroerde Sonia Herman Dolz het podium op om haar dank uit te spreken aan alle mensen die hebben meegewerkt aan deze bijzondere documentaire . Met tranen in haar ogen vertelt ze hoe veel ze geleerd heeft van deze film en hoe deze haar kijk op ballet heeft veranderd. Ballet is meer dan sierlijk zijn en gaat verder dan hoge sprongen en liften. Het drukt gevoel uit en heeft het vermogen om emoties los te maken bij het publiek. Dit is dan ook precies wat zij laat zien in haar film, welke de toeschouwer met andere ogen naar het ballet leert kijken .

Isabella Zijp

Dit artikel is geplaatst op www.danspubliek.nl